

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

**ПРОГРАМА
вступного випробування (співбесіди) з
ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
для вступників на здобуття
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі
повної загальної середньої освіти**

Затверджено

На засіданні Педагогічної ради фахового коледжу

ПВНЗ «Фінансово-правового коледжу»

Протокол засідання № 03 від 17.03. 2025 року

Голова Приймальної комісії

Тамара ГУБАНОВА

Київ – 2025

Пояснювальна записка

Програма вступного випробування з історії України для вступників до ПВНЗ «Фінансово-правовий коледж» на основі програми зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженої Міністерством освіти і науки України від 26.06.2018р. № 696.

Програма охоплює курс історії України з найдавніших часів до сьогодення, який відповідає хронологічно послідовній лінійній системі шкільної історичної освіти.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості у вступників насамперед історичної компетентності, до елементів якої належать:

хронологічна компетентність - уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно- наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

просторова компетентність - уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

інформаційна компетентність - уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

логічна компетентність - уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації,

аксіологічна компетентність - уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям.

Вступне випробування з історії України проводиться у формі індивідуальної усної співбесіди.

Для конкурсного відбору осіб при прийомі на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр використовується 200-бальна шкала оцінювання.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

З дисципліни «Історія України» абітурієнт повинен знати :

- сутність основних проблем історії народу України; основні закони та етапи розвитку людського суспільства від найдавніших часів до початку XX ст;
- витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного
- розвитку українського народу; історичні події;
- зародження та розвиток української державності; процеси розбудови сучасної незалежної української держави; діяльність історичних осіб.

Вміти:

- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами); розрізняти тенденційно подану інформацію; орієнтуватись у науковій періодизації історії України;
- вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;
- аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему.

3. РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДУ)

1. Вступ до історії України.

Історія України як наука. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

2. Стародавня історія України.

Поява та розселення людей на території України. Заняття привласнювального господарства. Неолітична революція. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська і середньостогівська археологічні культури. Кочовики раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян. Історичні витоки українського народу

3. Русь-Україна (Київська держава)

Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, сіверяни, уличі, тиверці, хорвати (білі хорвати), волиняни (дуліби, бужани), древляни). Назва «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X - середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Правління наступників Ярослава Мудрого. Русь - Україна (Київська держава) в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі-України (Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала

Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238-1264 рр. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

4. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Кримське ханство

Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність.

5. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х років. Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Культура й духовність.

6. Українські землі в складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.

Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620 – 1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.

7. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького середини XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення

української козацької держави - Війська Запорозького. Внутрішньо - та зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

8. Козацька Україна наприкінці 50-х - 80-тих. рр. XVII ст.

Внутрішньо-та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50 - 80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно- територіальний устрій Слобідської України.

9. Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.

Гетьманщина в 1687-1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702-1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20-30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1733-1750 рр.). Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.

10. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура й духовність.

11. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни. Кирило- Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

12. Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.). Досвід парламентаризму.

13. Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.

Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

14. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853-1856 р.р. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870-х рр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.

15. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно- Освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені

Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.

16. Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.

17. Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Прогресу». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907-1914 рр.

18. Українські землі у складі Австро-Угорщини у 1900-1914 рр.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель.

19. Україна в роки Першої світової війни

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914-1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.

20. Початок Української революції.

Революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців.

Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР).

Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.

21. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності

Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр.

Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р.

Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Перший зимовий похід армії УНР - Холодноярська республіка(1919-1922 рр.). Культура та духовність.

22. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні

Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності.

Політика коренізації/українізації в УСРР. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.

23. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні

Форсована індустріалізація, насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932- 1933 рр. – геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х - початку 1930-х рр. Згорання українізації.

Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Антирадянська кампанія. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження.

24. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя.

Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно- політичне й соціально- економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.

25. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939- 1940 рр. Початок німецько- радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Холокост. Опір окупантам.

Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.

26. Україна в перші повоєнні роки

Україна – співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1940-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1945-1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ.

Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946)-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.

27. Україна в умовах десталінізації

Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно- територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.

28. Україна в період загострення кризи радянської системи

Ідеологічні орієнтири партійно- радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби.

Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність.

29. Відновлення незалежності України

Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті.

Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

30. Становлення України як незалежної держави

Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багато-партійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.

31. Творення нової України

Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання.

Соціально-економічний розвиток України до та після 2014р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Культура і духовність.

4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.

1. Охарактеризувати первісну історію людського життя на території сучасної України.
2. Кам'яний вік (палеоліт, мезоліт, неоліт). Мідний вік та епоха бронзи.
3. Перші державні утворення на території України. Кіммерійці. Скіфи. Сармати.
4. Грецькі колонії у Північному Причорномор'ї. Боспорське царство.
5. Утворення та особливості розвитку Трипільської культури. Релігійні уявлення та мистецькі вподобання трипільців.
6. Зародження державності східних слов'ян: походження, розселення, суспільний устрій. Анти, їхня держава.
7. Виникнення і становлення Київської Русі (кінець IX - кінець X століття). Внутрішня та зовнішня політики Київської держави.
8. Передумови та причини прийняття християнства Київською державою. Історичне значення запровадження християнства.
9. Причини розпаду Русі. Позитивні та негативні наслідки розпаду Київської Русі.
10. Боротьба південно-західних руських князівств проти монгольської навали.
11. Галицько-Волинська держава: соціально-політичний, економічний розвиток, внутрішня і зовнішня політика. Данило Галицький.
12. Культура Київської Русі: архітектура, живопис, літописання, література, освіта.
13. Українські землі у складі Великого князівства Литовського. Адміністративно - територіальний устрій, соціальне становище українського народу.
14. Польська експансія на українські землі наприкінці X- XV ст.. Україна під владою Речі Посполитої. Люблінська унія. Берестецька унія.
15. Козацтво України: виникнення, заняття, воєнне мистецтво, козацька символіка. Реєстрове козацтво.
16. Культурні процеси в Україні кінця ХГУ - першої половини XVII т.. Розвиток української мови. Усна народна творчість. Освіта. Літописання. Література. Архітектура. Живопис.
17. Зростання феодално-кріпосницького та національно - релігійного гніту в Україні в другій половині XVI - першій половині XVII ст.. Визвольний рух в Україні у Х"VI - першій половині XVII ст..
18. Охарактеризувати причини, характер, хід та наслідки визвольної війни українського народу середини XVII т.. Військово-політичні події 1648 - 1653 рр.
19. Формування української національної держави в середині XVII ст.. : територія та кордони, державна символіка, створення української армії. Зовнішня політика держави Богдана Хмельницького. Переяславська рада.
20. Охарактеризувати розвиток української православної церкви. Петро Могила. Роль українських братств у відродженні національної культури.
21. Соціально - економічний розвиток, політичне становище України в другій половині XVII ст.. Переяславська угода 1659 року.
22. Поділ України на Правобережну та Лівобережну. Андрусівський мир 1667 року.
23. Епоха " Великої Руїни" на Правобережжі. Гетьман П. Дорошенко. " Вічний мир" і остаточне закріплення поділу України.
24. Боротьба проти турецько-татарської навали в 70-х - на початку 80-х років XVII ст.. Іван Сірко.
25. Адміністративно-територіальний устрій, господарства, традиції Запорозької Січі у другій половині XVII ст..
26. Розвиток культури України другої половини XVIII ст..
27. Гетьман Іван Мазепа та його політика. Полтавська битва та її наслідки.
28. Адміністративно - територіальний устрій, економічний розвиток Лівобережжя у XVIII ст..
29. Ліквідація царизмом незалежності України (XVIII ст..) 29. Гетьман Пилип Орлик. Конституція 1710 року - видатна пам'ятка суспільно - політичної думки України XVIII ст..
30. Охарактеризувати гайдамацький та опришківський рух першої половини XVIII ст.. Олекса Довбуш. Правобережні і Західноукраїнські землі наприкінці ХУІ - у ХУІІІ ст.. Коліївщина.
31. Заселення і освоєння Північного Причорномор'я, Криму, Південної України у другій половині ХУІІІ ст..

Входження правобережної України до Росії.

32. Духовне життя та культура України в ХУІІІ ст.. Києво - Могилянська академія.
33. Охарактеризувати адміністративно - територіальний устрій та соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель під владою Австрійської імперії (кінець ХУІІІ - початок ХІХ ст..
34. Початок відродження національної свідомості українського народу. Малоросійське товариство. Кирило-Мефодіївське братство як перша українська політична організація.
35. Охарактеризувати реформи 60-х - 70-х років ХІХ ст., їх особливості й соціально - економічні наслідки.
36. Охарактеризувати український культурно - національний рух. Українофіли. Діяльність громад. Виникнення українських політичних партій. Народництво.
37. Охарактеризувати економічний розвиток України в другій половині ХІХ ст..
38. Охарактеризувати національне відродження в Галичині. “ Руська трійця” і її діяльність.
39. Охарактеризувати осередки суспільно - політичного руху в Україні першої половини ХІХ ст.. Розвиток української греко-католицької церкви. Декабристський рух в Україні. Піднесення антикріпосницької боротьби.
40. Охарактеризувати розвиток культури України в ХІХ ст.
41. Україна в Першій світовій війні. Українські січові стрільці.
42. Утворення Української Центральної Ради та її діяльність. І і ІІ Універсали.
43. Проголошення Української Народної Республіки. Війна Радянської Росії проти УНР. ІV Універсал Української центральної ради.
44. Брестський мир. Вступ німецьких та австро-угорських військ в Україну. Розпуск Центральної Ради
45. Українська Держава гетьмана Павла Скоропадського.
46. Національно-визвольна боротьба на західноукраїнських землях у 1918 – 1919 рр. УГА.
47. Діяльність Директорії: відродження та занепад УНР.
48. Акт злуки УНР і ЗУНР від 22 січня 1919 р., його історичне значення.
49. Поразка українських визвольних змагань 1917–1921 рр., її причини та наслідки.
50. Встановлення комуністичного режиму в Україні. Політика «воєнного комунізму».
51. Голод 1921–1923 рр. в Україні, його причини і наслідки.
52. Україна за років нової економічної політики.
53. Створення Союзу РСР і державний статус українських земель.
54. Національна політика більшовиків на українських землях у 1920–1930-ті роки
55. Здійснення індустріалізації в Україні в 1930-ті роки. Утвердження тоталітарного режиму.
56. Голодомор 1932–1933 рр. в Україні, його причини та наслідки.
57. Масові репресії в Україні у 1930-х роках.
58. Національна політика Польщі в Галичині та на Волині у 1920–1930-х роках.
59. Суспільно-політичний рух і національно-визвольна боротьба на західноукраїнських землях у період польської окупації (1920–1930-ті роки). Діяльність політичних партій.
60. Створення та діяльність Організації українських націоналістів.
61. Становище українців Буковини та Бессарабії між двома світовими війнами.
62. Українські землі під владою Чехословаччини. Проголошення незалежності Карпатської України.
63. Українські землі на першому етапі Другої світової війни (вересень 1939 – червень 1941 р.).
64. Масові репресії комуністичного режиму на західноукраїнських землях у 1939– 1941 рр.
65. Початок радянсько-німецької війни. Встановлення нацистського окупаційного режиму в Україні.
66. Рух Опору проти нацистської окупації в Україні.
67. Визволення України від нацистських загарбників. Возз'єднання українських земель.
68. Труднощі післявоєнної відбудови в Україні. Голод 1946–1947 рр.
69. Соціально-економічні та політичні процеси в Західній Україні після Другої світової війни. Боротьба ОУН і УПА проти тоталітарного режиму.
70. Ідеологічний наступ комуністичного режиму в Україні після Другої світової . війни (1945–1953 рр.).
71. Суспільно-політичне та економічне становище України в період хрущовської «відлиги». Шістдесятництво.

72. Наростання кризових явищ у соціально-економічному житті України другої половини 1960-х - середини 1980-х років.
73. Посилення реакції в політичному та національно-культурному житті України другої половини 1960-х - середини 1980-х років. Дисидентський рух в Україні.
74. Суперечливість перебудовчих процесів в Україні. Чорнобильська катастрофа та її наслідки.
75. Зростання суспільно-політичної активності населення України наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років.
76. Державотворчі процеси в Україні.
77. Україна в період утвердження національної державності. Президент Леонід Кравчук.
78. Проблеми соціально-економічного та політичного реформування українського суспільства в 1994-2004 рр. Президент Леонід Кучма. Прийняття нової Конституції.
79. Українська помаранчева революція 2004 р.
80. Соціально-економічний розвиток України (2005–2014 рр.)
81. Революція Гідності. Небесна сотня. Анексія Криму.
82. Агресія Росії проти України (2014-2023 рр.)
83. Діяльність України на міжнародній арені після проголошення незалежності. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС.

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

(4 тестових завдання, розрахованих на 8 балів та 1 розгорнута відповідь, розрахована на 4 бали)

ЗРАЗОК

ПРИВАТНИЙ ВИШИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»

Варіант №

1. Укажіть, коли на території України з'явилися перші люди. (1 бал)

А 50 тис. Років тому;

Б 100 тис років тому;

В 1 млн. років тому;

Г 1,5-2 млн. років тому;

2. Велика заслуга в організації оборони української землі від набігів кримських татар та побудові першої Січі на українських землях належить: (1 бал)

А Федору Коріатовичу;

Б Юрію Дрогобичу;

В Дмитру Вишневецькому;

Г Костянтину Острозькому.

3. Установіть відповідність між хронологічними межами історичного періоду та подіями, що їм відповідають. (4 бала)

1	1702-1704 рр.	А. Північна війна.
2	1700-1721 рр.	Б. Повстання під проводом Семена
3	1722-1727 рр.	Палія.
4	1734-1750 рр.	В. Гетьманування Данила Апостола.
		Г. Діяльність Першої
		малоросійської колегії.
		Д. Гетьманування Івана Маземи

4. Розташуйте в хронологічній послідовності (2 бали).

А. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства.

Б. Створення Русько-української радикальної партії.

В. Діяльність Організації українських націоналістів.

Г. Діяльність Української центральної ради.

5. Дайте розгорнуту відповідь (4 бали). Проблеми соціально-економічного та політичного реформування українського суспільства в 1994-2004 рр. Президент Леонід Кучма. Прийняття нової Конституції.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні	Бали	Критерії оцінювання
I. Початковий	1	Відсутнє знання основного програмного матеріалу; Абітурієнт може відтворити кілька історичних термінів, явищ, повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так-ні");
	2	Частково визначає хронологічну послідовність подій; Розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними. Немає знань більшої частини програмного матеріалу та головного фактичного матеріалу;
	3	Немає розуміння ходу історичного розвитку України в цілому і окремих його етапів; Відсутнє розуміння історичних закономірностей та взаємозв'язків; Відсутнє володіння необхідними для виконання завдання уміннями; Має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами.
II. Середній	4	Наявні знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкривається неповно, абітурієнт показує лише окремі знання і вміння; Слабко орієнтується в поняттях; Має фрагментарні навички в роботі з історичними документами;
	5	Самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; Здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання; Знає основні дати; Орієнтується в хронології;
	6	Показано загальні знання з історії України, допускаються суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу.
III. Достатній	7	Абітурієнт правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей;
	8	Абітурієнт має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних та змінених нестандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події;
	9	Абітурієнт вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; Абітурієнт виконує прості творчі завдання, володіє методами аналізу історичних явищ, процесів, подій, однак допускаються незначні помилки.
IV. Високий	10	Абітурієнт має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначати тенденції та протиріччя історичних процесів; Вирішує творчі завдання; Вільно володіє визначеними програмою знаннями, вміннями;
	11	Вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях; Відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; Здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; Абітурієнт здатен до самостійного вивчення матеріалу;
	12	Абітурієнт має системні знання, вміє їх самостійно набувати.

7. Таблиця відповідності балу вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, за значенням 200-бальної шкали

1	менше 100	4	100		8	160
1,1	менше 100	4,1	102		8,1	161
1,2	менше 100	4,2	104		8,2	162
1,3	менше 100	4,3	106		8,3	163
1,4	менше 100	4,4	108		8,4	164
1,5	менше 100	4,5	110		8,5	165
1,6	менше 100	4,6	112		8,6	166
1,7	менше 100	4,7	114		8,7	167
1,8	менше 100	4,8	116		8,8	168
1,9	менше 100	4,9	118		8,9	169
2	менше 100	5	120		9	170
2,1	менше 100	5,1	122		9,1	171
2,2	менше 100	5,2	124		9,2	172
2,3	менше 100	5,3	126		9,3	173
2,4	менше 100	5,4	128		9,4	174
2,5	менше 100	5,5	130		9,5	175
2,6	менше 100	5,6	132		9,6	176
2,7	менше 100	5,7	134		9,7	177
2,8	менше 100	5,8	136		9,8	178
2,9	менше 100	5,9	138		9,9	179
3	менше 100	6	140		10	180
3,1	менше 100	6,1	141		10,1	181
3,2	менше 100	6,2	142		10,2	182
3,3	менше 100	6,3	143		10,3	183
3,4	менше 100	6,4	144		10,4	184
3,5	менше 100	6,5	145		10,5	185
3,6	менше 100	6,6	146		10,6	186
3,7	менше 100	6,7	147		10,7	187
3,8	менше 100	6,8	148		10,8	188
3,9	менше 100	6,9	149		10,9	189
		7	150		11	190
		7,1	151		11,1	191
		7,2	152		11,2	192
		7,3	153		11,3	193
		7,4	154		11,4	194
		7,5	155		11,5	195
		7,6	156		11,6	196
		7,7	157		11,7	197
		7,8	158		11,8	198
		7,9	159		11,9	199
					12	200

8. СПИСОК НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

1. «Історія України» підручник для 7 класу ЗНЗ. Власов В.С. ТОВ «В-цтво «Генеза», 2024.
2. «Історія України» підручник для 7 класу ЗНЗ. Смолій В.А., Степанков В.С. ТОВ «Видавництво «Генеза», 2024.
3. «Історія України» підручник для 7 класу ЗНЗ. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Ранок. 2024.
4. «Історія України» підручник для 7 класу ЗНЗ. Гупан Н.М., Смагін І.І., Пометун О.І. ТОВ «Видавничий дім «Освіта», 2024.
5. «Історія України» підручник для 8 класу ЗНЗ. Швидько Г.К., Чорнобай П.О. ТОВ «Видавництво «Генеза», 2021.
6. «Історія України» підручник для 8 класу ЗНЗ. Струкевич О.К. ТОВ «Видавництво «Грамота», 2021.
7. «Історія України» підручник для 8 класу ЗНЗ. Власов В.С. ТОВ «В-цтво «Генеза», 2021.
8. «Історія України» підручник для 8 класу ЗНЗ. Сорочинська Н.М., Гісем О.О. Навчальна книга – Богдан, 2021.
9. «Історія України» підручник для 8 класу ЗНЗ. Гупан Н.М., Смагін І.І., Пометун О.І. ТОВ «Фоліо», 2021.
10. «Історія України» підручник для 8 класу ЗНЗ. Бурнейко І.О., Наумчук О.В., Крижановська М.Є., Штанько О.Ф. ТОВ «Видавництво «Астон», 2021.
11. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Власов В.С. Літера-ЛТД, 2017.
12. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Гісем О.В., Мартинюк О.О. ТОВ «Видавництво
13. «Ранок», 2017.
14. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Пометун О.І., Гупан Н.М., Смагін І.І. ТОВ «Фоліо», 2014.
15. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Турченко Ф.Г., Мороко В.М. ТОВ «Видавництво
16. «Генеза», 2017.
17. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Власов В.С., Кульчицький С.В. Електронний підручник, 2018.
18. Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Електронний підручник, 2018.
19. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Пометун О.І., Гупан Н.М. Електронний підручник, 2018.
20. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Сорочинська Н.М., Гісем О.В. Електронний підручник, 2018.
21. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Струкевич О.К. Електронний підручник, 2018.
22. Історія України підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти., Турченко Ф.Г. та ін., 2011.
23. Історія України підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів: рівень стандарту, академічний рівень, Кульчицький С.В., Лебедева Ю.Г. – Генеза, 2011.
24. Історія України підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів: рівень стандарту, академічний рівень, Пометун О.І., Гупан Н.М. – «Сиция», 2012.
25. Бойко О.Д. Історія України: Навч. Посібник. /3-тє вид., вип., доп. - К.: Академвидав, 2007. - 688 с.
Буштрук О.В. Історія України: Навч. Посібник. 7-8 кл. - Х.: Країна мрій, 2003. 248 с.
26. Власов В. Історія України: Підручник для 7 кл. загально освіт. Навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 280 с.
27. Власов В. Історія України: Підручник для 8 кл. загально освіт. Навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 256 с.
28. Греченко В.А., Ярмиш О.Н. Історія України. Всесвітня історія XX - XXI століть. Довідник для абітурієнта. - Х.: Торсінг, 2003. - 336 с.
29. Гупан Н.М., Пометун О.І. Новітня історія України: 1914-1939: 10 кл.: Навч. посіб. - К.: А.С.К., 2003. – 352 с.
30. Гупан Н.М., Пометун О.І., Фрейман Г.О. Новітня історія України: 11 кл.: Навч. посіб. - К.: А.С.К., 2007. - 384 с.
31. Гусак С.В. Історія України. Всесвітня історія XX - XXI століть. Довідник старшокласника та абітурієнта. - Харків: Торсінг плюс, 2006. - 368 с.

32. Земерова Т.Ю., Скирда І.М. Практичний довідник. Історія України. - Харків: Весна, 2025. - 448 с.
33. Історія. Комплексний довідник / В.А. Греченко, Ю.Г. Лебедєва, С.Л. Губіна. Х.: Торсінг плюс, 2009. - 384 с.
34. Історія України ХХ ст.: Для тих, хто готується до іспитів / О.В. Гісем, В.М. Даниленко, Ф.Л. Левітас, А.Л. Ольбішевський, П.П. Панченко. - К.: Ніка-Центр, 1999. - 160 с.
35. Історія України. Комплексне видання: Довідник. Репетитор. Тренувальні тести / О.П. Мокрогуз, А.О. Ермоленко, О.В. Гісем, О.О. Мартинюк - Х.: «Літера» ЛТД, 2009. - 224 с.
36. Король В.Ю. Історія України: Посібник для абітурієнтів. - К.: Видавничий центр «Академія», 1999. - 360 с.
37. Лях Р.Д., Темірова Н.Р. Історія України. З найдавніших часів до середини ХІV ст.: Підруч. Для 7-го кл. серед. шк. - К.: Генеза, 1995. - 119 с.
38. Сарбей В.Г. Історія України (ХІХ - початок ХХст.): Підручник для 9 класу середньої школи - К.: Генеза, 1996. - 248 с.
39. Швидько Г.К. Історія України (ХІV - ХVІІІ ст.) (проб. підруч. для 8 кл. середн. Шк.). - К.: Генеза, 1996. - 304 с.

Інформаційні джерела:

1. <https://osvita.ua/test/training/materialy-instrumenty/88304/>
2. <https://zno.osvita.ua/ukraine-history/tema.html>
3. <https://ed-era.com/projects/znohistory/>